

Odchów cieląt ma na celu prawidłowy wzrost młodego zwierzęcia i „przekształcenie” go w przeżuwacza. Sprawdźmy, dlaczego tak ważne jest, aby zadbać o właściwy rozwój przedżołądków.

Układ pokarmowy dorosłego bydła to zawiły, uporządkowany system, w którym zachodzą istotne reakcje rozkładu i syntezy. Ich przebieg wpływa bowiem na zdrowie i produktywność krów. Zmniejszenie ilości danego składnika dawki pokarmowej lub zmiana jakości paszy wpływa zatem na zmniejszenie bądź zwiększenie ilości produktów powstających w przedżołądku. Zanim jednak zwierzę stanie się „pełnoprawnym” przeżuwaczem, układ pokarmowy nowo narodzonego cielęcia funkcjonuje bardziej jak u gatunku monogastrycznego.

Rozwój przedżołądków

Układ pokarmowy cielęcia funkcjonuje jakby „dwutorowo”. Siara i pasza płynna są trawione przez enzymy własne trawieńca, do którego trafiają przez rynienkę przetykową. Dlatego tak ważne jest, aby cielęta przy picciu z butli lub wiadra zajmowały pozycję zbliżoną do tej, którą przybrałyby podczas ssania matki. **W innym przypadku rynienka mogłaby się nie zamykać, przez co pójło lub siara trafiałyby do żwacza.** W efekcie mogłyby pojawić się biegunki.

Aby przedżołądki rozwijały się prawidłowo, pasza treściwa musi być stopniowo i w małych ilościach wprowadzana już od 1. tygodnia życia zwierzęcia. Skrobia w niej zawarta stymuluje bowiem symbiotyczne mikroorganizmy do aktywności, a produkty powstałe z jej fermentacji oddziałują na rozwój brodawek żwacza. One z kolei stanowią powierzchnię chłonną przedżołądka.

Ważne jest, aby cielęta przy picciu z butli lub wiadra zajmowały pozycję zbliżoną do tej, którą przybrałyby podczas ssania matki. Fot.

Adobe Stock

Rola wody w rozwoju przedżołądków

Ponadto nie do przecenienia jest rola wody w „uruchamianiu” funkcji żwacza. W końcu w środowisku wodnym dochodzi do procesów swoistych dla żwacza – chodzi dokładnie o płyn

żwaczowy, w którego skład oczywiście wchodzi woda. Jak wiadomo, żwacz jest największym pod względem pojemności spośród przedżołądków. Niemniej na początku proporcje u cieląt są inne niż u dorosłego przeżuwacza, zajmuje on bowiem u cielęcia 25% pojemności wszystkich komór układu pokarmowego. Szybki rozwój żwacza ma miejsce w ciągu 2 miesięcy od narodzin, a już w wieku 3-4 miesięcy pojemność żwacza stanowi 65% wszystkich komór układu pokarmowego (u bydła i owiec żwacz to 64-71% całej objętości przewodu pokarmowego).

Właściwy rozwój przedżołądków

Prawidłowe rozwinięcie się żwacza jest nie do przecenienia. Można powiedzieć, że ta „komora fermentacyjna” jest ważnym centrum układu pokarmowego cielęcia. Dzięki wielokomorowemu żołądkowi przeżuwacze są przystosowane do wykorzystania składników zawartych w paszach roślinnych w celu pozyskiwania energii oraz do syntezy pełnowartościowego białka zwierzęcego. Zachodzą w nim procesy rozkładu, tj. bakteryjne trawienie celulozy i hemicelulozy, rozkład pektyn, skrobi i dwucukrów, rozkład białek, hydroliza tłuszczów oraz rozpad mocznika. Drugim rodzajem reakcji zachodzących w żwaczu jest synteza, czyli przede wszystkim powstawanie aminokwasów na bazie niebiałkowych substancji azotowych, a także synteza białka przez pierwotniaki. W żwaczu powstają lotne kwasy tłuszczowe (LKT), które po wchłonięciu do krwi są głównym źródłem energii dla przeżuwaczy. Szacuje się, że pokrywają to zapotrzebowanie w 60-70%.

Są to przede wszystkim kwas octowy stanowiący ok. 65% LKT, 20% kwasu propionowego i 15% pozostałych: masłowego, izomasłowego, walerianowego i izowalerianowego. Natomiast zmiany w składzie populacji mikroorganizmów żwacza mogą wpłynąć na powstawanie np. kwasicy. Jak widać, jego właściwy rozwój ma niebagatelne znaczenie.

Sprawne przejście z pasz płynnych na stałe *uzupełniająca CalfStar. Fot. Josera*

Aby wspomóc całkowite przestawienie cieląt na pasze stałe, warto stosować gotowe mieszanki paszowe, jak **CalfStar**. To mieszanka bogata w białko pochodzące z poekstrakcyjnej śruty lnianej, pakiet mineralno-witaminowy, żywe kultury bakterii oraz specjalnie opracowany pakiet ProDigest. Receptura wspiera prawidłowy rozwój żwacza, co ułatwia przestawienie cieląt na pasze stałe. Ponadto mieszanka jest chętnie pobierana przez cielęta, ponieważ ma przyjemny zapach oraz jest smakowita. Jej dodatkową zaletą jest to, że CalfStar może być stosowany jako składnik suchego TMR i tradycyjnych mieszanek CJ.

Dobra rada!

Pamiętaj o prawidłowej pozycji cielęcia podczas pobierania pójła. Podawaj pasze płynne i stałe tylko dobrej jakości. Nie zapomnij o roli wody w żywieniu cieląt i w rozwoju żwacza; muszą mieć do niej ciągły dostęp.